

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Tervaskanto-Mäentausta, T., Suua, P., Lastumäki, O., Pinola, S., Airola, E. & Vuojärvi, H. 2021. Covid-19-pandemia vauhditti terveysalan harjoittelun kehittämistä. Oamk Journal 66/2021. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2021102151939>

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Covid-19-pandemia vauhditti terveysalan harjoittelun kehittämistä

10.11.2021 - Tervaskanto-Mäentausta Tiina, Suua Pirkko, Lastumäki Outi, Pinola Satu, Airola Ella, Vuojärvi Hanna

Keväällä 2020 alkanut Covid-19-pandemia ravisutti totuttuja tapoja harjoittelussa ja harjoittelun ohjauksessa. Miten opiskelijoiden kokemukset uudistavat terveysalan harjoittelua ja harjoittelun ohjausta?

Terveysalan koulutus on murroksessa palvelujärjestelmän, ihmisten tarpeiden ja yhteiskunnan muuttuessa. Koulutusta ja siihen liittyvää harjoittelua kehitetään vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin Oulun ammattikorkeakoulun koordinoimassa HARKKA-hankkeessa. Hankkeessa tehtiin harjoitteluista vastaaville ja harjoitteluja

koordinoiville opettajille nykytilakartoitus. Tulosten mukaan erilaiset virtuaaliset ratkaisut nähtiin mahdollisuutena kehittää harjoittelun ohjausta.

Tuloksista ilmeni, että etäyhteyksillä tapahtuva ohjaus oli vähäistä.

Etäharjoitteluympäristöiksi luettiin terveystieteen digitaaliset etäpalvelut. Opettajista 57 prosenttia kertoi, ettei harjoittelu terveystieteen etäpalveluissa ollut mahdollista heidän edustamissaan koulutusohjelmissa. Etäharjoitteluympäristöjen haasteiksi nähtiin niiden vähäinen määrä, tekniset ongelmat, ympäristön häiriötekijät ja avoimet vastuukysymykset. [1]

Lisäksi ongelmana koettiin, ettei opiskelija päässyt kohtaamaan asiakasta kasvotusten. Vastaajien edustamissa koulutusohjelmissa harjoittelua ei 62 prosentin mukaan järjestetty virtuaaliympäristöissä eikä 72 prosentin mukaan pelillisissä ympäristöissä. Virtuaalisten- ja pelillisten harjoitteluympäristöjen ensisijaisiksi haasteiksi koettiin niiden vähäinen määrä sekä heikot resurssit uusien ympäristöjen kehittämiseen. [1]

Kyselyn tulosten mukaan etäohjauksessa käytettiin lähinnä tieto- ja viestintäteknologiaa harjoittelupaikalla tapahtuvan lähiohjauksen lisäksi. Puolet harjoittelua ohjaavista opettajista oli aina tai useimmiten yhteyksissä opiskelijaan ja harjoittelua ohjaavaan työntekijään puhelimitse. Opettajista 45 prosenttia käytti videoneuvottelusovelluksia yhteydenpidossa opiskelijan kanssa ja 31 prosenttia yhteydenpidossa harjoittelun ohjaajan kanssa.

Toiveet opettajan ohjausroolista harjoittelupaikalla olivat ristiriitaisia. Osa opettajista toivoi pääsevänsä useammin fyysisesti harjoittelupaikalle, kun taas osa oli sitä mieltä, että virtuaalinen ohjaus yleistyy. Opettajien toiveet virtuaalisten ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyivät niiden monipuolisempaan tarjontaan sekä tietoturvalliseen, joustavaan ja tehokkaaseen käyttöön. [1]

Digitalisaatio haastaa käyttäjiä

Sosiaali- ja terveystieteen palvelujärjestelmien digitalisointi haastaa myös koulutuksen toimijoita pysymään ajan hermolla ja kehittämään koulutusteknologiaa ja etäopetuksen pedagogiikkaa. Jo 2000-luvun alussa on tunnistettu tarve digitaalisten

harjoittelun ohjausmenetelmien kehittämiseen terveystalouden koulutuksessa. Opettajien harjoittelun ohjaukseen käytettävissä oleva aika on vähentynyt ja käyttöön on otettu vähitellen etäohjauksen keinoja opiskelijan ja opettajan välisen vuorovaikutuksen ylläpitämiseksi [2]. Varsinainen ”digiloikka” harjoittelun ohjauksessa tehtiin vuonna 2020, kun Covid-19-pandemian myötä harjoittelun ohjauksessa yleistyivät erilaiset digitaalisen etäohjauksen keinot.

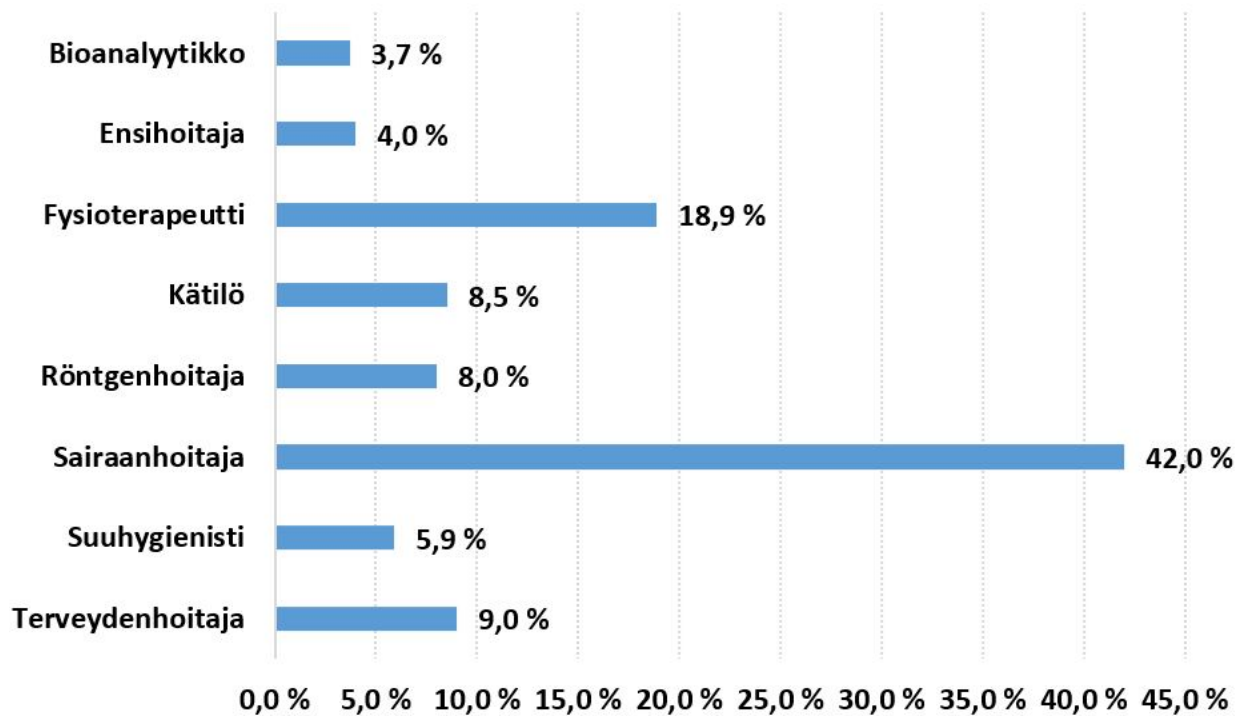
Covid-19-pandemia vaikutti koulutukseen kiihdyttäen etäteknologian hyödyntämistä opetuksessa ja opiskelijaohjauksessa. Terveystalouden opiskelijoiden harjoittelut ja harjoittelujen ohjaus kokivat myös isoja muutoksia.

HARKKA-hankkeessa toteutettiin kyselytutkimus kahdeksan ammattikorkeakoulun terveystalouden opiskelijoille pandemian aikaisista harjoittelukokemuksista. Kyselyn ensimmäinen vaihe tehtiin toukokuussa 2020 ja toinen vaihe syys-lokakuussa 2020. Tutkimuksessa selvitettiin terveystalouden ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia harjoittelusta ja harjoittelun ohjauksesta Covid-19-pandemian aikana. Lisäksi kartoitettiin opiskelijoiden ehdotuksia terveystalouden harjoittelun ja harjoittelun ohjauksen kehittämiseksi.

Tutkimuksessa haettiin vastauksia seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

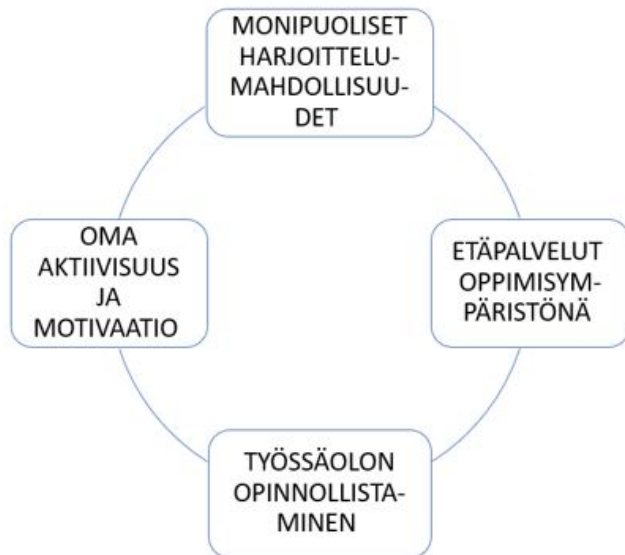
- Millaisia kokemuksia terveystalouden ammattikorkeakouluopiskelijoilla on harjoittelusta?
- Millaisia kokemuksia terveystalouden ammattikorkeakouluopiskelijoilla on harjoittelun ohjauksesta?
- Millaisia ehdotuksia terveystalouden ammattikorkeakouluopiskelijoilla on harjoittelun ja harjoittelun ohjauksen kehittämiseen?

Kysely tehtiin opintojensa loppuvaiheessa oleville opiskelijoille Webropol-ohjelmalla. Kyselylomake sisälsi strukturoituja ja avoimia kysymyksiä. Kvantitatiivinen aineisto käsiteltiin tilastollisin menetelmin käyttämällä Webropol-ohjelman omaa analysointityökalua. Kvalitatiivisen aineiston analysoinnissa käytettiin sisällönanalyysiä [3]. Kyselyyn vastasi yhteensä 376 terveystalouden eri tutkinto-ohjelmien opiskelijaa (kuviot 1).

Opiskelijoiden kokemuksia harjoittelusta ja harjoittelun ohjauksesta

Tulokset jakautuivat kahteen pääluokkaan: kokemukset harjoittelusta ja kokemukset harjoittelun ohjauksesta. Ensimmäiseen pääluokkaan sisältyi opiskelijoiden kokemuksia monipuolisista harjoittelumahdollisuuksista, työn opinnollistamisesta, oppimisesta etäpalveluissa ja oman aktiivisuuden merkityksestä (kuvio 2). Toinen pääluokka muodostui opiskelijoiden kokemuksista ohjauksesta harjoittelupaikassa, etäohjauksesta sekä yhteistyön merkityksestä ohjauksessa (kuvio 3).

KUVIO 3. Kokemukset harjoittelun ohjauksesta

Monipuolisia harjoittelumahdollisuuksia ja oppimiskokemuksia

Kyselyn tulosten perusteella pandemia vaikutti monella tavoin terveysalan opiskeluun ja harjoitteluun palvelujärjestelmässä (kuvio 2). Opiskelu siirtyi

hybridimalliin ja sen myötä suurin osa lähiopetuksesta tapahtui etänä. Harjoittelun ohjaus muuttui valtaosin etäohjaukseen. Noin 40 prosentilla vastanneista harjoittelu toteutui alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Vastanneista 60 prosentilla harjoittelu peruuntui tai keskeytyi, tai harjoittelupaikka muuttui tai sirpaloitui suoritettavaksi useassa harjoittelupaikassa.

Harjoittelupaikka peruuntui tai harjoittelu keskeytyi joko harjoittelupaikan taholta tai opiskelijan henkilökohtaisesta päätöksestä. Harjoittelun ajankohta saattoi muuttua ja lykkääntyä sekä harjoittelupaikka vaihtua kokonaan toiseen harjoittelupaikkaan. Opiskelijat kuvasivat olleensa itse hyvin aktiivisia uuden harjoittelupaikan etsimisessä, jos harjoittelupaikka oli peruuntunut. Kansainvälisen vaihdon opiskelijoiden harjoittelut peruttiin tai ne keskeytyivät.

Harjoittelujen muutokset heijastuivat opiskelijoiden ajatuksiin ja tunteisiin. Koettiin jännitystä ja pelkoa etenkin harjoittelun keskeytymisestä, joka voisi hidastaa opintoja ja valmistumista. Huoli oli myös omasta ja läheisten terveydestä.

Uusia harjoitteluympäristöjä joustavasti käyttöön

Harjoitteluissa tapahtuneet muutokset loivat uusia oppimista ja ohjausta edistäviä toimintatapoja. Uusia teknologiasovelluksia opittiin käyttämään sujuvasti ja samalla kehittyi uusia tapoja toteuttaa harjoittelua oppimista edistään. Vaihtoehtoisia ratkaisuja harjoittelun toteuttamiseen saatiin opettajalta. Useat harjoittelupaikat olivat myös joustavia harjoittelun mahdollistamiseen. Yhteistyö korkeakoulujen ja työelämän välillä tiivistyi.

Harjoittelu sairaalassa peruutettiin. Etsin itse tilalle nopealla aikataululla uuden harjoittelupaikan.

Joustavuus ja mahdollisuus ottaa enemmän vastuuta.

Kiireettömyys korvaavia tehtäviä tehdessä, jolloin potilastapauksiin pystyi keskittymään huolellisesti ja pintaa syvemältä.

Uusina harjoitteluympäristöinä olivat erilaiset terveysalan etäpalvelut. Niissä työskenneltiin käyttäen digitaalisia sovelluksia, joiden hyödyntäminen oli suurimmalle osalle opiskelijoista tuttua ja jokapäiväistä. Viimeistään nyt opiskelijat vahvistivat etätyöskentelytaitojaan ja teknologian hyödyntämistä. Tärkeä oppimiskokemus oli myös opetella havainnoimaan ja tarkkailemaan potilasta etäyhteyksien välityksellä.

Etäohjaus, teknologian käyttö monipuolisesti, itsenäinen työote.

Sain mahdollisuuden tutustua etähoivaan.

Havainnoinnin ja tarkkailun osuus ja merkitys kasvoi, kun asiakkaaseen ei saa lähikontaktia.

Opinnollistaminen oppimismotivaation edistäjänä

Itsenäinen työote lisäsi opiskelijoiden motivaatiota uuden oppimiseen.

Opiskelijoiden oma-aloitteisuus lisääntyi harjoittelupaikan järjestämisessä ja oppimistavoitteiden saavuttamisessa. Haasteelliset tehtävät aktivoivat oma-aloitteiseen tiedon hankintaan. Toisaalta etätyöskentely ja harjoittelujen peruminen lisäsivät aikaa teorian tiedon lukemiseen. Opiskelijat kokivat, että teorian ja käytännön reflektio vahvisti heidän ammatillista työskentelyään.

Oma-aloitteisuus, ahkeruus, yhteistyössä muiden kanssa toimiminen, teorian kertaus.

Tuoreen ajantasaisen tiedon aktiivinen hakeminen harjoittelussani.

Tuli opiskeltua paljon, luettua kirjoista.

Pandemian aikana opiskelijoiden siirtyminen oman alan työsuhteisiin yleistyi.

Opiskelijat suorittivat harjoitteluja näissä työsuhteissa eli opinnollistivat työskentelyjään. Opinnollistamisen edellytyksenä oli, että työpaikalla oli mahdollista

tavoitteellisesti opiskella harjoittelussa vaadittavia taitoja. Opinnollistaminen toi vastuuta ja motivaatiota uuden oppimiseen.

Mahdollisuus opinnollistaa, tekemällä oppii. Etätehtävät harjoittelun aikana tukevat oppimista vain hieman.

Onneksi pääsin töihin tekemään sh-sijaisuutta, jonka opinnollistin.

Kiinnostava työ, jota sai toteuttaa työntekijänä eli vastuuta kantaen.

Haasteita harjoittelun toteuttamiseksi

Vaikka pandemia lisäsi opiskelijoiden oppimista harjoittelussa se aiheutti osalle opiskelijoita oppimisen esteitä. Potilasmäärät vähenivät harjoittelupaikoissa ja se saattoi vaikeuttaa harjoittelun tavoitteisiin pääsemistä tai keskeyttää sen kokonaan.

Tavoitteisiin pääsemistä hankaloitti myös harjoittelupaikkojen vaihtuminen. Uusi paikka ei tarjonnut samoja mahdollisuuksia kuin alun perin suunniteltu harjoittelupaikka. Osassa harjoittelupaikoista rajoitettiin opiskelijoiden osallistumista harjoittelupaikan tilanteisiin. Harjoittelujen ohjaajien siirtyminen toisiin tehtäviin pandemian vuoksi saattoi myös heikentää opiskelijan saamaa ohjausta.

Uudessa harjoittelupaikassa oli vaikea päästä tavoitteisiin, jotka sairaalaympäristössä olisivat toteutuneet helpommin.

Kotikäynteihin en pääse osallistumaan.

Ei päässyt tekemään kaikkea, mitä ohjaajani olivat alun perin suunnitelleet. Muun muassa ryhmätoiminnot sekä ohjaukset jäivät kokonaan pois.

Harjoittelun jäädessä liian lyhyeksi, opiskelijat saivat suorittaa lopun harjoittelusta vaihtoehtoisilla tavoilla. Oppimis- ja harjoitteluympäristöinä toimivat erilaiset työelämän kehittämisprojektit sekä erilaiset virtuaali- ja simulaatioympäristöt.

Autenttisissa harjoitteluympäristössä tapahtuvan harjoittelun lisänä opiskelijat kokivat simulaatioympäristössä tapahtuvan harjoittelun erittäin tärkeäksi kliinisten ja moniammatillisten yhteistyötaitojen oppimisen kannalta. Simulaatioharjoituksia toteutettiin turvallisuusmääräykset huomioiden ja niitä toivottiin lisää. Jotkut opiskelijat pohtivat uusia vaihtoehtoisia tapoja palvelujen kehittämiseen. Innovaatiotoimintaa ja mahdollisuutta osallistua etäpalvelujen kehittämistyöhön pidettiin tärkeänä.

Ennätin noin viikon tehdä harjoittelua sovitussa paikassa, jonka jälkeen siirryin tekemään harjoittelupaikalle laajaa kehittämistehtävää sekä muita etänä toteutettavia oppimista edistäviä tehtäviä, kuten projekteja ja koulutuksia.

Itse ideoin kaikenlaista toimintaa, miten esim. ikääntyneiden liikkumisesta voisi pitää huolta etänä.

Muutos loi uusia mahdollisuuksia harjoitteluun

Muuttuneessa tilanteessa opittiin löytämään vaihtoehtoisia ratkaisuja harjoitteluun ja opiskeluun. Uuden tilanteen tuoma haaste oli yhteinen ja lisäsi yhteistyötä yli ammattirajojen. Tilanteiden ratkaisemiseksi ammattiryhmien moniammatillinen yhteistyö lisääntyi ja opiskelijat otettiin tasavertaisesti siihen mukaan.

Yhteistyössä toimiminen laajensi opiskelijan ymmärrystä eri ammattiryhmien työstä. Muuttuneet harjoittelun olosuhteet vahvistivat vertaistuen tärkeyttä. Myös opettajan ja harjoittelun ohjaajan yhteistyön sujuminen nähtiin tärkeänä opiskelijan harjoittelun ohjauksessa ja sitä toivottiin lisättävän.

Digitaalisia kohtaamisia harjoittelun ohjauksessa

Harjoittelun ohjaus pandemian aikana tapahtui edelleen harjoittelupaikassa, mutta etänä tapahtuva ohjaus lisääntyi (kuviot 3). Ohjaajan hyvä ammattitaito ja asenne ohjaukseen korostui pandemiankin aikana. Opiskelijat kokivat, että ohjaajilla oli enemmän aikaa ohjauskeskusteluihin vähentyneiden potilasmäärien vuoksi.

Harjoittelupaikasta riippuen oli myös kokemuksia, että ohjaajat olivat hyvin kiireisiä ja stressaantuneita eikä ohjaukseen jäänyt riittävästi aikaa.

Yhteistyö opettajan kanssa koettiin tiiviinä ja aikataulujen sopiminen oli joustavaa etäsovellusten käytön vuoksi. Oli myös tilanteita, joissa opiskelija koki jääneensä yksin ilman opettajan yhteydenottoja.

Ohjausta tuli tiiviisti ja ohjausajat saatiin helposti kalenteriin sopivaksi koska se tapahtui etänä.

Koulu ei juurikaan osallistunut ohjaukseen, vaan oppiminen oli täysin opiskelijan omassa varassa, mikäli työharjoittelun suoritti työssä ollen.

Opetuksessa, ohjauksessa ja yhteydenpidossa opiskelijoihin käytettiin digitaalisia ohjausvälineitä, kuten Zoomia ja Teamsia. Edelleen käytössä olivat sähköposti ja puhelin. Yhteyttä opettajaan pidettiin myös WhatsApp-sovelluksen kautta ja jotkut opiskelijat mainitsivat Workseed-työkalun.

Digitaaliset ohjausvälineet käyttöön

Digitaalisia ohjausvälineitä käytettiin harjoittelun ohjaus- ja loppuarviointikeskusteluihin. Ne olivat opiskelijoiden mielestä erittäin toimivia ja hyödyllisiä ja niitä pidettiin hyvänä vaihtoehtona lähiohjaukselle. Opettaja oli helposti tavoitettavissa ja opiskelija sai välitöntä ohjausta ja tukea. Verkossa toteutettiin myös harjoitteluiden ryhmäohjauksia, joissa opiskelijat saivat mahdollisuuden esittää ajatuksiaan ja kuulla toisten opiskelijoiden kokemuksia harjoittelusta.

Etäohjaustilanteet olivat hyviä, kun niitä oli harkkaohjaajan kanssa päivittäin ja opettajan kanssa viikoittain. Ohjaustilanteiden määrä korvasi puutteellisen lähikontaktin.

Opiskelijat kokivat etäohjauksen niin toimivana, että sitä halutaan kehittää ja ottaa laajemmin käyttöön, ”se olisi nykyaikaa”. Etäohjaus on myös ekologista. Sen avulla voidaan välttää myös turhaa kulkemista.

Etäohjaus oli mielestäni nykyaikaista muutoinkin, enkä pidä tarpeellisena, että opettajat jatkossakaan joutuvat käymään paikan päällä lyhyen arviointikeskustelun takia, kun sen voi hoitaa etänäkin.

Optimaalisessa harjoittelun etäohjaustilanteessa olisi opiskelijoiden mielestä hyvä olla sopivan pieni muutaman opiskelijan ryhmä, rauhallinen tila sekä etäyhteyksiin soveltuva laitteisto harjoittelupaikassa. Erilaisten etäohjaukseen tarkoitettujen sovellusten lataaminen harjoittelupaikassa koettiin hankalana ja opiskelijat toivovat, että opettajat käyttäisivät samoja digitaalisia sovelluksia ohjauksessa. Opiskelijat pitivät tärkeänä, että etäohjauskeskusteluissa osallistujilla on kamerat päällä. Vuorovaikutuksen halutaan olevan luonnollista ja inhimillistä.

Opiskelijoita paljon (n. 10), jolloin omia kokemuksia ei oikein päässyt kertomaan. 4 tai 5 opiskelijaa olisi mielestäni suurin sopiva määrä.

Harjoittelupaikan puolesta voisi miettiä rauhallista paikkaa Teamsiin osallistumiseen.

Etäohjauksessa on hyvä olla kamera käytössä, jolloin tilanteesta tulee henkilökohtaisempi ja ihmisläheisempi.

Opiskelijoiden mielestä on tärkeää, että etäohjauskeskusteluissa syntyisi aitoa vuoropuhelua liittyen opiskelijoiden kokemuksiin ja tapahtumiin harjoittelussa. Toivottiinkin, että opettajilla olisi enemmän aikaa harjoittelun ohjaamiseen. Joidenkin opiskelijoiden mielestä opettajat olisivat voineet olla aktiivisempia harjoittelun ohjausaikojen järjestämisessä ja kysyä useammin opiskelijan kuulumisia harjoittelun aikana.

Etäohjauksen haasteita

Kehittämiskohteeksi esitettiin, että harjoittelun etäohjauskeskustelu tapahtuisi niin sanotusti kolmikantaisesti opiskelijan, opettajan ja ohjaajan välillä. Opiskelijat kuvasivat, että etäohjauskeskusteluja käytiin yleensä vain opiskelijan ja opettajan

välillä. Erityisesti palautteen ja oppimisen arvioinnin näkökulmasta olisi toivottavaa, että harjoittelun ohjaajalla olisi mahdollisuus osallistua etäohjauskeskusteluihin.

Minusta oli outoa, että ohjauksessa oli mukana ainoastaan opiskelija. Harjoittelua ohjannut hoitaja ei koskaan keskustellut opettajan kanssa, vaan antoi lopuksi kirjallisen palautteen.

Olisin ehkä toivonut enemmän kanssakäymistä tähän.

Sähköposti- ja puhelinohjaus olivat myös aktiivisessa käytössä, ja ne jakoivat mielipiteitä. Osa opiskelijoista piti niitä toimivina ja helppoina yhteydenpitovälineinä, osa taas koki ne sopimattomiksi, pinnallisiksi ja riittämättömiksi.

Sähköposti oli hyödyllinen tilanteissa, joissa haluttiin saada nopeita vastauksia. Se sopi myös informaation jakamiseen, ajankohtaisten ja käytännöllisten asioiden hoitamiseen. Puhelinyhteyttä pidettiin sopivana enemmän kuulumisten vaihtoon kuin oppimistilanteiden reflektiiviseen keskusteluun. Erityisesti harjoittelun tavoitteiden ohjaamista ja arviointia puhelimella tai sähköpostilla pidettiin huonona vaihtoehtona.

Puhelin ja sähköpostikontaktit ovat olleet minulle riittäviä ja mieluisia.

Vastaukset (sähköposti) olivat niin lyhyitä ja värittömiä, että tuli olo, että opettajaa ei kiinnosta opintojen eteneminen.

Haluan keskustelua. Nyt laitetaan pari sähköpostia, joissa näkyy tavoitteet.

Opiskelijoiden ehdotuksia harjoittelun uudistamiseen

Pandemia muutti totuttuja tapoja harjoittelussa ja harjoittelun ohjauksessa. Opiskelijat, harjoittelupaikkojen ohjaajat ja opettajat ideoivat yhdessä erilaisia mahdollisuuksia harjoittelun toteuttamiseen.

Uusista tavoista syntyi oppimista edistäviä, moniammatillisia ja teknologiaa hyödyntäviä kokemuksia. Opiskelijat kokivat vastuun ottamisen merkittäväksi motivaatiota edistäväksi tekijäksi. Uusi teknologia tuli tutuksi sekä potilastyössä että opiskelijan ohjauksessa. Alla opiskelijoiden kehittämisehdotuksia harjoittelun toteuttamiseen ja ohjaukseen.

Kehittämisehdotukset harjoittelun toteuttamiseen:

- uusia vaihtoehtoisia tapoja harjoitteluun
- työn opinnollistaminen: tuo joustavuutta, lisää vastuuta ja motivoi
- moniammatillista yhdessä toimimista muiden ammattiryhmien kanssa
- etätyöskentelyn lisääminen harjoittelumuotona
- teknologian laajempi hyödyntäminen, simulaatioita ja etävastaanottojen harjoittelua

Kehittämisehdotukset etäohjaukseen:

- etäohjaus laajemmin käyttöön
- hyvä etäohjaustilanne: sopivan pieni ryhmäkokoo, rauhallinen tila ja etäohjaukseen soveltuvat laitteistot harjoittelupaikassa
- kolmikantaisen etäohjauskeskustelun vakiinnuttaminen: mukana opiskelija, harjoittelun ohjaaja ja opettaja
- vuorovaikutteinen etäohjauskeskustelu: kamerat päällä, ihmisläheinen ja luonteva ilmapiiri
- etäohjauskeskustelun sisältö: fokuksena opiskelijoiden tavoitteiden, oppimistilanteiden reflektointi ja oppimisen arviointi

Tervaskanto-Mäentausta Tiina, yliopettaja Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Suua Pirkko, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Lastumäki Outi, lehtori, AmO

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Pinola Satu, tiimipäällikkö, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysalan yksikkö

Airola Ella, tutkija

Lapin yliopisto

Vuojärvi Hanna, dosentti, yliopistonlehtori

Lapin yliopisto

HARKKA – Harjoittelusta työelämään muuttuvissa terveysalan toimintaympäristöissä -hanke

Toteutusvuodet: 2018–2022

Koordinaattori: Oulun ammattikorkeakoulu

Rahoittaja: Euroopan sosiaalirahasto

HARKKA on Oulun ammattikorkeakoulun koordinoima kansallinen hanke, jossa kehitetään harjoitteluympäristöjä ja -käytäntöjä sekä harjoittelun ohjausta.

Tavoitteena on varmistaa opiskelijoiden sujuva siirtyminen työelämään sekä riittävä harjoittelu terveysalalla vaadittavaan potilasturvalliseen ja ammatilliseen osaamiseen.

Kehittämishankkeessa on mukana kahdeksan suomalaista korkeakoulua: kuusi ammattikorkeakoulua ja kaksi yliopistoa.

Lähteet

[1] Airola, E., Jaakola, H., Melamies, S., Parviainen, S., Poranen, T. & Vuojärvi, H. 2020. Terveysalan harjoittelut etäpalveluissa harvaanasutuilla Kainuun ja Lapin alueilla. Kajaanin ammattikorkeakoulun julkaisusarja B, Raportteja ja selvityksiä

112. Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy. Hakupäivä 7.10.2021.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7219-65-2>

[2] Strandell-Laine, C., Leino-Kilpi, H., Lyöttyniemi, E., Salminen, L., Stolt, M., Suomi, R. & Saarikoski, M. 2019. A process evaluation of a mobile cooperation intervention; a mixed methods study. Nurse Education Today 80, 1–8. Hakupäivä 7.10.2021. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2019.05.037>

[3] Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

METATIEDOT

Tyyppi: Artikkel

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 66/2021

Julkaisuvuosi: 2021

Tekijätiedot: Tervaskanto-Mäentausta Tiina, Suua Pirkko, Lastumäki Outi, Pinola Satu, Airola Ella, Vuojärvi Hanna

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2021102151939>

Tiivistelmä: HARKKA – Harjoittelusta työelämään muuttuvissa terveysalan toimintaympäristöissä -hankkeessa kehitetään harjoitteluympäristöjä ja -käytäntöjä sekä harjoittelun ohjausta. Terveysalan opiskelijoiden harjoittelut ja harjoittelujen ohjaus kokivat Covid-19-pandemian myötä isoja muutoksia. HARKKA-hanke toteutti kyselyn opiskelijoille pandemian aikaisista harjoittelukokemuksista ja harjoittelun ohjauksesta. Tulosten mukaan harjoitteluissa tapahtuneet muutokset loivat uusia oppimista ja ohjausta edistäviä toimintatapoja. Muutos lisäsi opiskelijan vastuunottamista, jonka he kokivat merkittäväksi motivaatiota edistäväksi tekijäksi. Uusia teknologiasovelluksia opittiin käyttämään sujuvasti ja opiskelijoiden mukaan etäohjausta tulee ottaa laajemmin käyttöön. Tulosten pohjalta saadaan suuntaviivoja harjoittelun ja harjoittelun ohjauksen edelleen kehittämiseen.